

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

Styrdokument

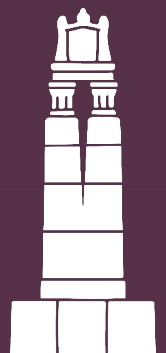
Datum och paragraf: 2025-02-05 § 28

Beslutsfattare: Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig: Kommunchef

Diarienummer: KS/2024:260

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

Innehållsförteckning

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete.....	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Mål	3
Omfattning och giltighetstid	3
Översikt	4
Minoritetspolitiskt arbete	5
Globala mål	5
Internationella konventioner	5
Nationell lagstiftning i Sverige	5
Kommunala riktlinjer	6
Minoritetspolitiskt arbete i Eda	6
Uppföljning.....	7

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

Inledning

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Dessa grupper har en unik kulturell, språklig och historisk bakgrund som bidrar till landets mångfald. För att säkerställa att dessa minoriteters rättigheter och behov tillgodoses, har Eda kommun utvecklat riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet.

Bakgrund

De nationella minoriteterna i Sverige har historiskt sett bidragit till landets kulturella rikedom och mångfald. Samerna är Sveriges ursprungsbefolkning med en historia som sträcker sig tusentals år tillbaka. Judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar har alla unika kulturella och historiska band till Sverige. Trots deras betydande bidrag har dessa grupper ofta mött utmaningar och diskriminering. Genom att utveckla riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete visar Eda kommun sitt engagemang för att skapa ett inkluderande samhälle där alla invånare har möjlighet att bevara och utveckla sin identitet.

Syfte

Syftet med detta dokument är att beskriva Eda kommuns arbete för att stödja och främja de nationella minoriteternas rättigheter och välbefinnande. Dokumentet fungerar som en vägledning för kommunens arbete gentemot de nationella minoriteterna, i enlighet med nationell lagstiftning och internationella konventioner. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att samordna kommunens minoritetspolitiska arbete.

Mål

Målen med Eda kommuns minoritetspolitiska arbete är att:

- Skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kultur.
- Säkerställa att deras rättigheter respekteras och främjas.
- Skapa ett inkluderande samhälle där alla kan bevara och utveckla sin identitet.

Omfattning och giltighetstid

Dokumentet gäller för alla verksamheter inom Eda kommun som berörs av minoritetspolitiska frågor.

Riktlinjerna gäller tills vidare. Dokumentet bör revideras om det sker betydande förändringar i lagstiftning eller kommunens verksamhet som påverkar minoritetspolitiken.

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

Översikt

Detta styrdokument ger en genomgång av minoritetspolitiskt arbete i Eda, med utgångspunkt i globala mål, internationella konventioner och nationell lagstiftning i Sverige.

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

Minoritetspolitiskt arbete

Sverige har en lång historia av mångfald och kulturell rikedom, där de nationella minoriteterna har spelat en betydande roll. De fem erkända nationella minoriteterna – judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar – har alla unika kulturella och historiska band till landet. Samerna är Sveriges ursprungsbefolkning med en historia som sträcker sig tusentals år tillbaka. Judar har funnits i Sverige sedan 1600-talet, medan romer har varit en del av den svenska befolkningen sedan 1500-talet. Sverigefinnar och tornedalingar har sina rötter i de historiska migrationerna från Finland och Tornedalen.

Genom åren har dessa grupper bidragit till Sveriges kulturella mångfald och berikat samhället med sina traditioner, språk och sedvänjor. Trots detta har de också mött utmaningar och diskriminering. För att stärka deras rättigheter och säkerställa att deras behov tillgodoses, har Sverige infört lagar och riktlinjer som skyddar de nationella minoriteternas rättigheter. Eda kommuns riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete är en del av detta nationella åtagande och syftar till att främja en inkluderande och rättvis behandling av alla invånare.

Globala mål

FN:s Agenda 2030 innehåller 17 mål för hållbar utveckling, inklusive mål 4 (god utbildning för alla) och mål 10 (minskad ojämlikhet), som är relevanta för nationella minoriteters rättigheter.

Internationella konventioner

FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (ICCPR) och konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ICESCR) betonar skyddet av minoriteters rätt att utöva sin kultur, religion och språk.

FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) artikel 30 skyddar barns rätt att utöva sin kultur, religion och språk.

Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter garanterar minoriteter mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, inklusive skydd mot diskriminering och rätten att använda sitt minoritetsspråk.

Nationell lagstiftning i Sverige

- Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk beskriver de nationella minoriteternas rättigheter och syftar till att skydda och främja deras språk och kultur samt stärka deras inflytande och delaktighet i samhället.

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

- Språklagen (2009:600) erkänner finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska som nationella minoritetsspråk och säkerställer deras skydd och främjande.
- Skollagen (2010:800) ger elever som tillhör nationella minoriteter rätt till modersmålsundervisning.
- Socialtjänstlagen (2001:453) beaktar äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet, inklusive service och omvårdnad på minoritetsspråk.
- Bibliotekslagen (2013:801) där biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och erbjuda litteratur på minoritetsspråken.

Kommunala riktlinjer

Kommuner, som Eda kommun, utvecklar egna riktlinjer för att säkerställa att de nationella minoriteternas rättigheter respekteras och främjas lokalt. Dessa riktlinjer baseras på nationell lagstiftning och internationella konventioner.

Genom att följa dessa globala mål, internationella konventioner och nationella lagar, samt utveckla lokala riktlinjer, arbetar Sverige för att skydda och främja de nationella minoriteternas rättigheter och skapa ett inkluderande samhälle.

Minoritetspolitiskt arbete i Eda

Nationell lagstiftning

Kommuner och landsting ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724).

Innebörd för Eda

Kommunstyrelsen ansvarar för att övergripande information om de nationella minoriteternas rättigheter finns tillgänglig på kommunens hemsida.

Delaktighet och inflytande

Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna. Samråd ska ske genom en strukturerad dialog för att beakta deras synpunkter och behov. Särskilt barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd ska främjas och anpassas till deras förutsättningar.

Innebörd för Eda

Kommunen ska, när det är möjligt, föra dialog för att ta hänsyn till de nationella minoriteternas synpunkter och behov inför beslut.

Skydda och främja språk och kultur

Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken (Språklagen 2009:600).

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete

Det allmänna ska även främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt (Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk 2009:724). Elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i sitt minoritetsspråk (Skollagen 2010:800). Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och erbjuda litteratur på minoritetsspråken (Bibliotekslagen 2013:801).

Innebörd för Eda

Kommunstyrelsen ansvarar för att erbjuda modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk till elever i grundskolan och grundsärskolan, samt informera vårdnadshavare om denna rättighet.

De nationella minoriteternas kultur och språk ska integreras i kommunens ordinarie verksamhet, till exempel i bibliotekens utbud av litteratur och media.

Äldreomsorg på minoritetsspråk

En kommun som inte ingår i något förvaltningsområde ska erbjuda den som begär det möjlighet att få service och omvårdnad inom äldreomsorgen av personal som behärskar finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska, om kommunen har tillgång till sådan personal.

Innebörd för Eda

Om det finns personal som behärskar de nationella minoritetsspråken och vill använda språket i tjänsten, ska den som begär det erbjudas service och omvårdnad på sitt minoritetsspråk. Kommunen ska kartlägga personalens språkkunskaper inom äldreomsorgen, inklusive kunskaper i minoritetsspråken.

Användning av minoritetsspråk i myndighetskontakter

Utanför ett förvaltningsområde har enskilda rätt att använda finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska vid muntliga och skriftliga kontakter med förvaltningsmyndigheter, om ärendet kan handläggas av personal som behärskar minoritetsspråket.

Innebörd för Eda

Kommunen ska kunna hantera förfrågningar på finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Om någon som handlägger ärendet behärskar det aktuella språket, kan svar ges på detta språk.

Uppföljning

För att säkerställa att vi följer alla lagkrav, genomförs uppföljningar inom de specifika områdena i de respektive berörda verksamheterna.